

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
Фізико-технічний інститут**

Криптографія

Комп'ютерний практикум №4

Вивчення крипtosистеми RSA та алгоритму електронного підпису; ознайомлення з методами генерації параметрів для асиметричних крипtosистем

Виконали:
Студенти групи ФБ-32
Коптєва Ганна, Чупріна Вікторія

Мета роботи: Ознайомлення з тестами перевірки чисел на простоту і методами генерації ключів для асиметричної крипtosистеми типу RSA; практичне ознайомлення з системою захисту інформації на основі крипtosхеми RSA, організація з використанням цієї системи засекреченого зв'язку й електронного підпису, вивчення протоколу розсилання ключів.

Порядок виконання роботи:

1. Написати функцію пошуку випадкового простого числа з заданого інтервалу або заданої довжини, використовуючи датчик випадкових чисел та тести перевірки на простоту. В якості датчика випадкових чисел використовуйте вбудований генератор псевдовипадкових чисел вашої мови програмування. В якості тесту перевірки на простоту рекомендовано використовувати тест Міллера-Рабіна із попередніми пробними діленнями. Тести необхідно реалізовувати власноруч, використання готових реалізацій тестів не дозволяється.
2. За допомогою цієї функції згенерувати дві пари простих чисел p, q і p_1, q_1 довжини щонайменше 256 біт. При цьому пари чисел беруться так, щоб $pq \leq p_1q_1$; p і q – прості числа для побудови ключів абонента А, p_1 і q_1 – абонента В.
3. Написати функцію генерації ключових пар для RSA. Після генерування функція повинна повернати та/або зберігати секретний ключ (d, p, q) та відкритий ключ (n, e) . За допомогою цієї функції побудувати схеми RSA для абонентів А і В – тобто, створити та зберегти для подальшого використання відкриті ключі (e, n) , (e_1, n_1) та секретні d і d_1 .
4. Написати програму шифрування, розшифрування і створення повідомлення з цифровим підписом для абонентів А і В. Кожна з операцій (шифрування, розшифрування, створення цифрового підпису, перевірка цифрового підпису) повинна бути реалізована окремою процедурою, на вхід до якої повинні подаватись лише ті ключові дані, які необхідні для її виконання.
За допомогою датчика випадкових чисел вибрати відкрите повідомлення M і знайти криптограму для абонентів А і В, перевірити правильність розшифрування. Складти для А і В повідомлення з цифровим підписом і перевірити його.
5. За допомогою раніше написаних на попередніх етапах програм організувати роботу протоколу конфіденційного розсилання ключів з підтвердженням справжності по відкритому каналу за допомогою алгоритму RSA. Протоколи роботи кожного учасника (відправника та приймаючого) повинні бути реалізовані у вигляді окремих процедур, на вхід до яких повинні подаватись лише ті ключові дані, які необхідні для виконання.
Перевірити роботу програм для випадково обраного ключа $0 < k < n$.

Хід роботи:

Генерація простих чисел

Для пошуку випадкових простих чисел використано функцію `get_random_prime(bits)` у нашому коді, яка базується на вбудованому генераторі псевдовипадкових чисел та

самостійно реалізованому тесті Міллера-Рабіна з попередніми пробними діленнями.
Було згенеровано дві пари простих чисел p, q і p_1, q_1 довжиною 256 біт.

У результаті отримали:

Абонент	Просте число	Значення	Довжина
A	p	5958718714444318894683956965548218892378 4326132697431635425371206789246913959	256 bits
A	q	1123020248556238490275917682841281492035 77479162337469771576399581926794585211	256 bits
B	p_1	7942166022884466687704314208164857977378 3489975204460728975133827740866702727	256 bits
B	q_1	1078576803925255785519776672812720735988 98337708344288336072409976274387336901	256 bits

Перевірка умови $pq \leq p_1q_1$:

Статус: N_A (512 bits) <= N_B (512 bits) - OK

Генерація ключових пар RSA

За допомогою функції GenerateKeyPair(p, q) було побудовано схеми RSA для абонентів А і В. Функція обчислила модуль $N = pq$, функцію Ейлера $\phi(n)$, обрала відкриту експоненту $e = 65537$ та знайшла секретну експоненту $d = e^{-1} \bmod \phi(n)$.

```
--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА А ---
N1 (Модуль): 9342915219408714478723634786224308535065388935125574037954999118722814630592627026980605858396183955731671371185558941768693553419611220272706615279948119
N1 довжина: 512 біт
p (256 bits): 931267143891186295942415427346456222599433337907475111121549644633278164251
q (256 bits): 1093247595356301390906601874285259106052761463416126488175949928947280714889
Відкритий ключ (e, N): e = 65537
Секретний ключ (d, p, q): d = 5223891197471603538023964040125215089959652101944409747205323065013144978190115222537142565727218419614794644568786252051239201002064880441919040024879473

--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА Б ---
N1 (Модуль): 1133980849065742732287858597231892851765176329250298838303202623025013006500817036543807261642286427632029108813916932361599126804288996298443609803723
N1 довжина: 512 біт
p1 (256 bits): 107744116545374052515449251193936974315254543870513723356387533033800931237397
q1 (256 bits): 105247555691811395657699589997237153972932331515993330700571135017293711642721
Відкритий ключ (e1, N1): e1 = 65537
Секретний ключ (d1, p1, q1): d1 = 6025563667341234583811263545788541846392878053332328807429230364624903570408029479928378880050901604385461558030960138044869217973553506725037134486387713
```

--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА А ---

N (Модуль):

934291521940871447872363478622430853506538893512557403795499911872281463059

262702698060585839618395573167137118555894176869355341961122027270661527994

8119

N довжина: 512 біт

p (256 bits):

9312671430911862959424154273464556222599433337907475111215496446332781642

51

q (256 bits):

100324759535663013909066601874205259106062761463416126488175949928947280714

869

Відкритий ключ (e, N): e = 65537

Секретний ключ (d, p, q): d =

522309119747160353802396404012521500995965210194440974720532306501314497819

011522253714256572721841961479464456878625205123920100206480044191904002487

9473

--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА В ---

N1 (Модуль):

113398049065742732287858597231892851765176329250298883830832032623025013006

500817036543807261642286427632029108813916932361599126804288909629844360980

37237

N1 довжина: 512 біт

p1 (256 bits):

107744116545374052515449251193936974315254383705313723356387533033800931237

397

q1 (256 bits):

105247555691811395657069958999723715397293233151993330700571135017293711642

721

Відкритий ключ (e1, N1): e1 = 65537

Секретний ключ (d1, p1, q1): d1 =

602556366734123458381126354578854184639287805333232880742923036462490357040

802947992837888005090160438546155803096013804486921797355350672503713448638

7713

Шифрування, розшифрування, створення цифрового підпису, перевірка цифрового підпису

Для демонстрації були використані згенеровані ключові пари абонентів А та В (Завдання 3). Відкрите повідомлення M (обране випадковим чином) та його числове значення:

--- Шифрування, розшифрування, створення цифрового підпису, перевірка цифрового підпису (Завдання 4) ---
Оригінальне повідомлення M: 31800771887033797441671736502706446426546309020383711327634506926841640102228

Спочатку була перевірена пара Encrypt/Decrypt. Абонент А зашифрував повідомлення M для абонента В, використовуючи його відкритий ключ (e_B , N_B). Потім абонент В розшифрував отриману криптограму C за допомогою свого секретного ключа (d_B , N_B).

Перевірка підтвердила, що розшифроване повідомлення повністю збігається з оригінальним, доводячи коректність реалізації шифрування.

```
--> 1. ШИФРУВАННЯ/РОЗШИФРУВАННЯ (A -> B) ---  
Криптограма С (для В): 145816428262196418330230984414870269588315639987949040266401905803091784627  
6267611211993052544125679777462152677763341221181001128969404498976690881826905  
М (розшифровано): 3180077188703379744167173650270644642654630902038371132763450692684164010228  
Перевірка розшифрування: True
```

--- 1. ШИФРУВАННЯ/РОЗШИФРУВАННЯ (A -> B) ---

Криптограма С (для В):

145816428262196418330230984414870269588315639987949040266401905803091784627
626761121199305254412567977746215267776334122118100112896940449897669088182
6905

М (розшифровано):

318007718870337974416717365027064464265463090203837113276345069268416401022
28

Перевірка розшифрування: True

Далі була перевірена пара Sign/Verify. Абонент А створив підпис S повідомлення М, використовуючи свій секретний ключ (d_A, N_A) . Потім абонент В перевірив цей підпис, використовуючи відкритий ключ абонента А (e_A, N_A) . Перевірка пройшла успішно, що підтвердило коректність реалізації механізму цифрового підпису.

```
--> 2. ЦИФРОВИЙ ПІДПИС (А підписує) ---  
Підпис S: 420280153938447135369342577544047578267004513032511571823202792586483216730  
801681025974021583808564305328414212240848834741740256624511069736448475959  
6743  
Перевірка підпису: True
```

--- 2. ЦИФРОВИЙ ПІДПИС (А підписує) ---

Підпис S:

420280153938447135369342577544047578267004513032511571823202792586483216730
801681025974021583808564305328414212240848834741740256624511069736448475959
6743

Перевірка підпису: True

Протокол конфіденційного розсилання ключів

Для перевірки роботи протоколу було обрано випадковий сесіонний ключ К (згідно з вимогою $0 < k < n$), використовуючи датчик випадкових чисел.

```
--> Протокол конфіденційного розсилання ключів (Завдання 5) ---  
Оригінальний сесіонний ключ К: 4686295633739007130759249862648869390173731015084989431749956613283953713314
```

Абонент А (Відправник) активував процедуру SendKey(). Ця процедура виконала дві операції: 1) зашифрувала ключ К за допомогою відкритого ключа Абонента В (e_B, N_B) для забезпечення конфіденційності, створивши криптограму С; 2) підписала ключ К за допомогою власного секретного ключа (d_A, N_A) для забезпечення справжності, створивши підпис S. Отриманий пакет (С, S) був надісланий Абоненту В.

```
def SendKey(K: int, d_A: int, e_B: int, n_A: int, n_B: int) -> Tuple[int, int]:  
    C = Encrypt(K, e_B, n_B)  
    S = Sign(K, d_A, n_A)  
  
    return C, S
```

[АБОНЕНТ А (Відправник)]

Надсилає С (шифрований К):

795027573760376170551900117198332139005695311705409632771852523867037996026
084533332697516642629912409831866239748905723723266208776005791579361851943
0773

Надсилає S (підписаний К):

510689354140268332006006162098820419799715741479567258448289918357088275
099273910894109635452503025821173145497167712879588912685155089646190809320
2967

Абонент В (Отримувач) активував процедуру ReceiveKey(). Спочатку він розшифрував криптограму С за допомогою власного секретного ключа (d_B, N_B) , щоб отримати ключ $K_{received}$. Далі він перевірив підпис S на отриманому $K_{received}$ використовуючи відкритий ключ Абонента А (e_A, N_A) . Перевірка справжності повернула True, що підтвердило цілісність даних та особу відправника.

```
def ReceiveKey(C: int, S: int, d_B: int, e_A: int, n_A: int, n_B: int) -> Union[Tuple[bool, int], Tuple[bool, None]]:  
    K_decrypted = Decrypt(C, d_B, n_B)  
    is_verified = Verify(K_decrypted, S, e_A, n_A)  
  
    if is_verified:  
        return True, K_decrypted  
    else:  
        return False, None
```

[АБОНЕНТ В (Отримувач)]

Результат перевірки справжності: True

Отриманий ключ К:

468629563373900713075924986262488693901737310150849894317499566132839537133
14

Фінальна перевірка підтвердила, що отриманий ключ $K_{received}$ повністю збігається з оригінальним ключем К. Це доводить, що протокол розслання ключів був реалізований коректно, успішно забезпечивши і конфіденційність, і підтвердження справжності.

```
if is_protocol_ok and K_received is not None:  
    print(f"  Отриманий ключ К: {K_received}")  
    print(f"  ПЕРЕВІРКА КЛЮЧІВ: {K_session == K_received}")  
else:  
    print("  ПОМИЛКА: Протокол завершено невдачею. Підпис недійсний.")
```

ПЕРЕВІРКА КЛЮЧІВ: True

Двостороння перевірка коректності операцій

Спочатку були згенеровані ключові пари для Абонента А (Локально), використовуючи самостійно реалізований тест Міллера-Рабіна (Завдання 1-3). Було отримано модуль N_A довжиною 512 біт.

```
[КРОК 1: Генерація локальних ключів (A)]  
--- ЗАВДАННЯ 1, 2, 3: ГЕНЕРАЦІЯ КЛЮЧІВ RSA (Min 256 bits) ---  
Статус: N_A (512 bits) <= N_B (512 bits) - OK  
  
--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА А ---  
N (Модуль): 7143087606452617546259355014283804001466147716973754437501002885949434489496082668860430860653319945675144091649154671324712636153729458438073090037097373  
N довжина: 512 біт  
p (256 bits): 108855586814839988851784477704414179229245052117214638155945007064447682718031  
q (256 bits): 6561985301317414476597277079929844596320375910794259887673968705032127319683  
Відкритий ключ (e, N): e = 65537  
Секретний ключ (d, p, q): d = 2030325402947943293890768042572572759499388126886905071360737930626456286835372046737552677494682581839441185596813529471615190766440751046011498925801713  
  
--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА В ---  
N (Модуль): 922335484705693594268485678503011607952152904533191689643350694419863356040778552515218745780619200805633868872804632548619328935187926247070217041246923  
N довжина: 512 біт  
p1 (256 bits): 815718571990386276177880386108409586896520452144425130139790680674212681491  
q1 (256 bits): 11307030598896215828417547205810709328351107847018527751318329782916199246953  
Відкритий ключ (e1, N1): e1 = 65537  
Секретний ключ (d1, p1, q1): d1 = 446664992501782249643608930288670236454809678259219034223425917260442546866984906460099319431571990930209398078421307706262849019092269428271887129320993
```

--- ЗАВДАННЯ 1, 2, 3: ГЕНЕРАЦІЯ КЛЮЧІВ RSA (Min 256 bits) ---

Статус: N_A (512 bits) <= N_B (512 bits) - OK

--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА А ---

N (Модуль):

714308760645261754625935501428380400146614771697375443750100288594943448949
608266886043086065331994567514409164915467132471263615372945843807309003709
7373

N довжина: 512 біт

p (256 bits):

108855586814839988851784477704414179229245052117214638155945007064447682718
031

q (256 bits):

656198530131741447659727707992984459632037591079425988767396870503212731968
83

Відкритий ключ (e, N): e = 65537

Секретний ключ (d, p, q): d =

203032540294794329389076804257257275949938812688690507136073793062645628683
537204673755267749468258183944118559681352947161519076644075104601149892580
1713

--- ПОВНІ КЛЮЧІ АБОНЕНТА В ---

N (Модуль):

922335484705693594268485678503011607952152904533191689643350694419863356040
777855251521874578061920080563386887280463254861932893518792624707021704124
6923

N1 довжина: 512 біт

p1 (256 bits):

815718571990338627617788803861084095868965204521444251301397906806742126814
91

q1 (256 bits):

113070305908962158284175472058107093283511078470185277513183292782916199246
953

Відкритий ключ (e1, N1): e1 = 65537

Секретний ключ (d_1 , p_1 , q_1): $d_1 =$

446664992501782249643608930288670253645809678259219034223425917260442546866
984906460099319431571990930209398078421307706262849019092269428271887812932
0993

Далі, було здійснено запит до веб-сервера (`serverGetKey`) для отримання відкритого ключа Абонента В (Сервер). Сервер повернув ключ довжиною 256 біт ($N_B = 256$ bits, $e_B = 65537$).

[КРОК 2: Отримання ключів Сервера (В)]

```
[*] Ключ Сервера (B) отримано: N_B=256 bits, e_B=65537
```

Було проведено чотири тести для перевірки коректності всіх процедур RSA для тестового повідомлення $M='Hello World!'$:

Тест А (Перевірка Decrypt): Серверу було надіслано запит на шифрування повідомлення М відкритим ключем Абонента А. Сервер повернув криптомограму (C_server: 089B...). Ця криптомограма була успішно розшифрована локальною функцією Decrypt, відновивши оригінальне повідомлення 'Hello World!'.

[КРОК 3: Запуск 4 тестів сумісності]

```
--- [A. TECT: Сервер Encrypt -> Локальний Decrypt] ---
[*] Надсилаємо M='Hello World!' та (e_A, n_A) на Сервер для шифрування...
[*] Сервер повернув C_server: 16E6CC68AC5FF80304C6...
[*] Локально розшифровано (Decrypt): 'Hello World!'
```

Тест В (Перевірка Encrypt): Повідомлення M було зашифровано локальною функцією Encrypt, використовуючи відкритий ключ Сервера (В). Отримана криптограма (C_local: 5b12...) була надіслана Серверу, який успішно її розшифрував, повернувши {'message': 'Hello World!'}.

```
--- [B. TEST: Локальний Encrypt -> Сервер Decrypt] ---
[*] Локально зашифровано (Encrypt): C_local=0f6a6daf103a0bcd4d83...
[*] Надсилаємо C_local на Сервер для розшифрування...
[*] Сервер розшифрував: {'message': 'Hello World!'}  
[*] Підтвердження отримано
```

Тест C (Перевірка Sign): Повідомлення M було підписано локальною функцією Sign, використовуючи секретний ключ Абонента A. Отриманий підпис (S_local: 1bbd...) та відкритий ключ A були надіслані Серверу, який успішно перевірив підпис, повернувши {verified: True}.

```
--- [C. ТЕСТ: Локальний Sign -> Сервер Verify] ---
[*] Локально створено підпис (Sign): S_local=7a7ed3fb3c10f8da8825...
[*] Надсилаємо M, S_local та (e_A, n_A) на Сервер для перевірки...
[*] Сервер перевірив: {'verified': True}
```

Тест D (Перевірка Verify): Серверу було надіслано запит на підписання повідомлення M секретним ключем Сервера. Отриманий підпис (S_server: 7B0C...) був успішно перевірений локальною функцією Verify.

```
--- [D. ТЕСТ: Сервер Sign -> Локальний Verify] ---
[*] Просимо Сервер підписати M='Hello World!'...
[*] Сервер повернув S_server: 6CE9EFF7BF8066D7E097...
[*] Локальна перевірка (Verify): True
```

Всі чотири тести завершилися з результатом "Успіх"

```
--- ЗАГАЛЬНИЙ РЕЗУЛЬТАТ ПЕРЕВІРКИ ---
Перевірка Decrypt (A): Успіх
Перевірка Encrypt (B): Успіх
Перевірка Sign (C): Успіх
Перевірка Verify (D): Успіх
```